

Plantenhandel kan niet zonder klok?!

Voorbeelden uit de groentesector

Michiel van Galen

21 november 2012, Sassenheim

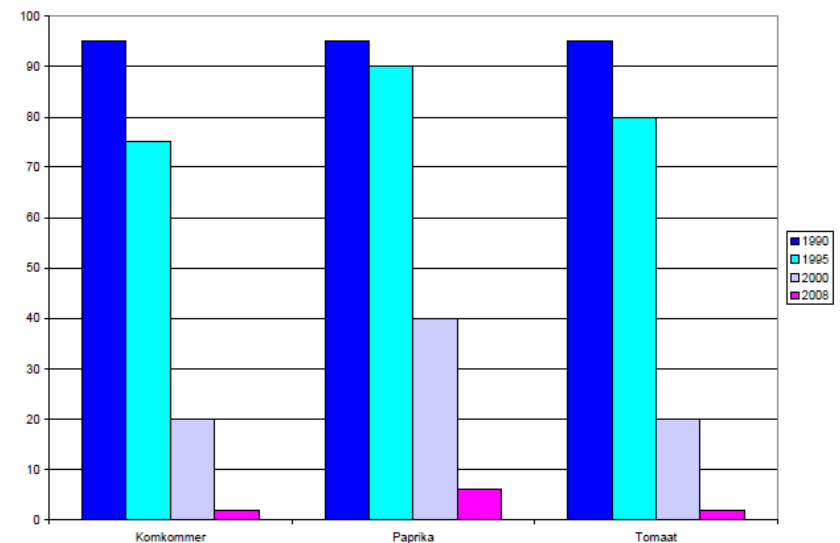
Onderwerpen

- Afname belang veilingklok
- Ontwikkelingen tuinbouw
- Rollen van een veiling
- Voor- en nadelen van de veilingklok
- Vegelijking tussen groente en sierteelt
- Wat betekent afname klok voor de handel
- 4 stellingen

Afname van de veilingklok voor groenten

- Vanaf 1990 is de rol van de veiling als marktmechanisme voor glasgroenten sterk afgenomen
- In 1996 fuseerden de veilingen tot The Greenery
- Opkomst bemiddeling en handelshuizen, telersverenigingen
- Op naam/nummer, blok veilen, televeilen, beeldveilen
- Internationalisering/ concentratie afnemers, opkomst merken
- Veiling bestaat nog wel, in Zaltbommel en bij ZON

Figuur Aandeel klokhandel

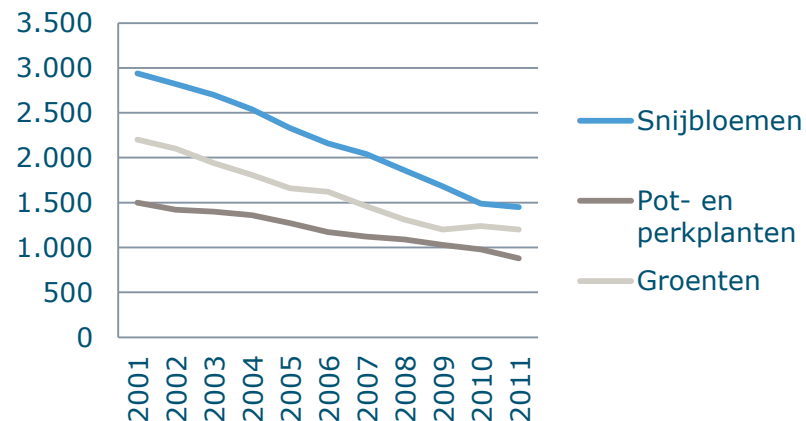

Bron: The Greenery/Bunte 2009

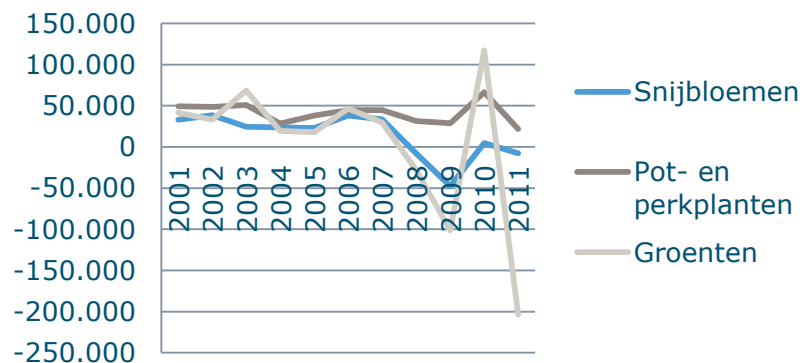
Ontwikkelingen glastuinbouw (teelt)

- Schaalvergroting en afname aantal teeltbedrijven
- Potplanten teelt nog relatief goed gepresteerd

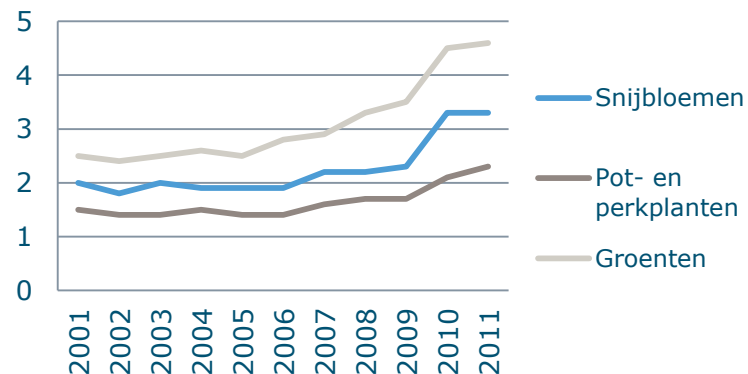
Aantal bedrijven

Inkomen uit bedrijf, per onbetaalde a.j.e.

Oppervlakte cultuurgrond, ha per bedrijf

Rol van een veiling

- Wat doet een veiling:
  - Marktplaats
  - Betalingszekerheid
  - Prijssignaal functie voor telers en handel
  - Kwaliteitscontrole
  - Emballage / verpakking / standaardisering
  - Logistiek / opslag
  - Diensten voor telers en handel
  - Belangenbehartiging afzet

Rol van een veilingklok

- Beste prijs voor aanbidders (Dutch auction)
  - Doordat met hoge prijs wordt begonnen is er onzekerheid bij de afnemers over wat de andere kopers bieden en zullen ze hun hoogste prijs bieden
  - Werkt alleen als er voldoende kopers zijn
- Planning van handel is niet mogelijk en sturing van kwaliteit is lastig. Door met vaste leveranciers te werken worden prijs- als kwaliteitsrisico voor zowel leveranciers als afnemers minder.

Voor- en nadelen veilingklok

■ Voordelen

- Prijssignaal/
transparante markt
- Hoogste prijs voor
telers
- Lagere
transactiekosten
- Betalingszekerheid
- Blokveilen: volume
maken
- Logistiek

■ Nadelen

- Onzekerheid voor
afnemers
- Minder grote partijen
- Weinig contact /
afspraken tussen teler en
afnemer
- Weinig informatie (anders
dan prijs)
- Blokveilen: geen prikkel
voor hogere kwaliteit
- Logistiek

Uniek product en waarom veiling

- Klok neemt af bij sierteelt: in 2012: 70% van de planten en 25% van de bloemen gaat buiten de veiling om (Herman de Boon, VGB)
- Vers/bederfelijk product
  - Prijsflexibiliteit
  - Transactiesnelheid
  - Lead time
- Veel aanbieders -> bundeling van partijen

Vergelijking groenten en sierteelt

■ Overeenkomsten:

- Schaalvergroting, internationalisering
- Toegenomen behoefte 'planning'
- Bederfelijk product, grote risico's, grillig verloop vraag, grote prijsschommelingen
- Weinig contact tussen teler en klant, tegelijk opkomst merken
- Stijgende transportkosten / mogelijkheden
- Aandacht voor milieu (food miles / flower miles)

Vergelijking groenten en sierteelt

■ Verschillen

- Sierteelt heeft (deels) andere afnemers
  - Veel groter aandeel gespecialiseerd segment
  - Minder voorschrijvende regels van grote retail (bv MRL, haccp)
- In sierteelt kleinere telers, kleinere partijen
- Nieuwe mogelijkheden van ICT
- Minder (grote) telersverenigingen met concurrerende afzetorganisaties. Rol van FloraHolland als grote veiling (coöperatief)
- Sierteelt meer variëteit, meer buitenlandse aanvoer
- Meer innovatie in soorten / variëteiten

Wat betekent afname klok voor handel

- Minder (betrouwbare) prijsinformatie
- Hogere transactiekosten (zoeken naar voldoende goed aanbod)
- Bemiddelingsbureau vangt deel daarvan op
- Meer directe banden met telers (samenwerking)
- Meer mogelijkheden om samen een marktconcept te ontwikkelen
- Meer zekerheid over aanbod bij (langere) contracten
- Maar ook een risico om gepasseerd te worden

Stellingen

1. Verschuiving van 'klokhandel' naar 'BB' en directe handel is een autonome beweging, waar weinig tegen te doen valt door telers en handelaren. Maar de klok kan blijven bestaan voor deel segmenten/afnemers, als prijszettingssysteem, en voor het opvangen van tekorten en overschotten.
2. Het verschuiven van 'klokhandel' naar directe 'BB' handel zorgt voor een minder doorzichtige markt.
3. Het verschuiven van 'klokhandel' naar directe 'BB' handel zorgt ervoor dat product kwaliteit beter tot uitdrukking komt in de prijs, maar ook voor verschraling van het sortiment.
4. De klok zal voorlopig blijven bestaan voor sierteelt.

Dank voor uw
aandacht

Vragen?

